
Helle Thorning-Schmidt (Hovedindlæg)

Vores nordiske samfund er forskellige, men der er ingen tvivl om, at de har en stærk fælles kerne. Vores nordiske velfærdssamfund bygger på stærke værdier som tillid, tryghed og frihed. Diskussionen i dag skal jo tage udgangspunkt i: Hvad er det egentlig vi kan i vore nordiske samfund? Ja, først og fremmest er vi nogle samfund, hvor vi har en meget høj grad af lighed. Vi har en stor økonomisk lighed, vi har lige adgang til velfærdsgoder såsom uddannelse og sundhed, og vi har en udstrakt grad af lighed mellem kønnene. Det, der kendetegner vores nordiske samfund, er, at det giver mange mennesker en mulighed, en mulighed for at bruge deres talent og deres evner, og det gælder mænd, kvinder, unge, gamle, men også mennesker, der ikke kan hundrede procent, mennesker med handicap. Samtidig har vi også et fleksibelt arbejdsmarked, der modsvares af tryghed for den enkelte. Så er der også det, at vores nordiske lande altid har været nogle stærke handelsnationer.

Vores trygge samfund betyder selvfølgelig noget for, hvordan vi møder resten af verden. Jeg synes for eksempel, det er meget interessant, at danskerne er det folk i Europa, som er mest positive over for globaliseringen. Jeg tror, det siger meget om, hvem vi er. Så lighed, fleksibilitet og åbenhed er vigtige styrker i det samfund, vi lever i.

Den nordiske model har været diskuteret i mange år. Nogle har ment, at den nordiske model ville få det svært i en tid med global konkurrence, at vi ville blive drevet ind i en konkurrence med lave skatter og dårlig velfærd, at den store offentlige sektor ville begrænse menneskers frihed, og at den store sociale tryghed ville hæmme vores opfindsomhed. Men virkeligheden viser, at det forholder sig lige omvendt: Vores nordiske lighed giver frihed

---

for den enkelte, vores nordiske tryghed betyder åbenhed over for det fremmede, og vores stærke nordiske velfærd giver alle mulighed for at bruge deres talenter. Og det er lige præcis det, der er vigtigt i den globale konkurrence.

Nu har vi så en krise. Krisen har ramt alle lande med forskellig styrke og på forskellige tidspunkter. Der er ingen tvivl om, at krisen har varet længere, end vi troede den ville vare, og at den har været mere omfattende, end vi troede den ville være, da vi så den komme ind over os i 2008. I nogle samfund har den også udløst fattigdom og har skabt øgede skel mellem mennesker og har skabt nogle nye spændinger, nye spændinger i samfund, der før var i harmoni. Det er derfor tankevækkende, også i forhold til vores debat i dag, at vores nordiske velfærdssamfund i denne svære tid har vist sig at være ganske robuste. De fleste af vores lande har under den internationale krise faktisk klaret sig relativt godt, det gælder også for Færøerne og Grønland, der har klaret sig godt, og de af os, der kom i alvorlige vanskeligheder, er hurtigt kommet ud af det og er nu godt på vej tilbage. Hvad siger det?

Jo, det siger selvfølgelig, at krisen er med til at bekræfte vores samfundsmodel, og at den er med til at bekræfte vores værdier som et samfund, der bygger på et stærkt fælleskab, og at netop det stærke fælleskab giver grobunden for et stærkt samfund, også i krisetider. Men krisen har jo også afdækket, at vi er nødt til at træffe nogle svære beslutninger for at komme ud på den anden side af krisen med vores velfærdssamfund i behold. Og vi står foran nogle svære udfordringer.

Vores konkurrenceevne er under konstant pres fra udviklingen i andre økonomier, og vi står nu også med den udfordring, der handler om, at vi skal flytte ressourcer fra passiv forsørgelse over til mere aktive investeringer i uddannelse og livslang læring. Der er et demografisk pres på os, som lægger sig på vores velfærdssektor, og som stiller krav om en ekstremt stram styring. I takt med at der kommer flere ældre og relativt færre i den erhvervsaktive alder, har vi behov for at definere og finansiere vores velfærd på en ny måde.

Så har vi også et krav om en solid, aktiv økonomisk politik, hvor vi har fokus på, at vi dels skal være aktive for at sikre beskæftigelse, dels skal være aktive med hensyn til at sikre, at bundlinjen passer. I Danmark har vi i de seneste år også taget en række svære beslutninger. Vi har gennemført en skattereform. Vi har haft lønmodtagere, som har taget et stort samfundsmæssigt ansvar ved at være løntilbageholdende. Vi har målrettet vores investeringer i uddannelse. Et eksempel på det er, at vi, samtidig med at vi er i en krisetid, har haft rekordmange unge danskere, der i år er startet på en videregående uddannelse. Vi har været i gang med at se på erhvervslivets rammevilkår, men vi er ikke færdige, for alt det her betyder noget for vores konkurrenceevne.

Vi står ikke nødvendigvis over for de samme udfordringer, men mange af vores udfordringer ligner hinanden, og jeg ved, at vi, uanset om vi tilhører det ene eller det andet parti, alle sammen har et ønske om at fastholde det nordiske samfund som noget helt særligt. Det, vi bør diskutere nu, er selvfølgelig, hvilke udfordringer vi står over for, men med en grundlæggende viden om, at mens krisen rasede, viste vores samfund sig at være robuste. Vi er ikke perfekte, og vi er nødt til hele tiden at udvikle vores samfund, men som jeg plejer at sige det: Jeg er endnu ikke stødt på en samfundsmodel, som er bedre end den, vi kender i de nordiske lande. Den er værd at kæmpe for, og den er værd at diskutere en dag som i dag.

Information

Speech number

3

Speech type

Hovedindlæg

Person

[Helle Thorning-Schmidt](#)

Speaker role

Danmarks statsminister

Date

30.10.12 16:58